

som man undertiden har sagt, er opspist, men fordi den, for en stor Del allerede for adskillige Aar tilbage, er bleven bundet saaledes, at den ikke uden stort Tab baade for Statskassen og, kan man sige, for hele vort økonomiske Samfund ved Trykken af Kurserne vil kunne gøres likvid i den Periode, der her er Tale om. Toldindtægternes vedblivende Synken, de betydelige Udgifter, der forestaa, og for hvilke Finansministeren har gjort Rede, den hele økonomiske Tilstand nødvendiggør sikkert at skride til en Forstærkning af Beholdningen.

Man kunde saa spørge, om det da ikke vilde være bedre at stifte et permanent Laan. Det tror jeg ikke. Vilkaarene for et permanent Laan ville for nærværende Tid sikkert blive ikke saa lidt ugunstigere end de Vilkaar, der her naas. Saafremt man vilde stifte et saadant Laan, maatte man vente nogen Tid dermed, indtil Vilkaarene kunde blive gunstigere. Jeg ser da ikke, at der er anden Vej at gaa end enten at optage et Banklaan eller at overtrække Statens Konto i Nationalbanken eller den Vej, som man her er gaaet. Nu er der ingen Tvivl om, at Optagelse af et Banklaan under en eller anden Form kun vilde kunne gennemføres paa væsentlig ugunstigere Vilkaar end de her nævnte. Praktisk set er der da ingen anden Udvej at gaa, naar Statskassens Beholdning skal forstærkes, end den her foreslaaede. Og denne Vej er ingenlunde saa usædvanlig, at vi af den Grund behøve at skræmmes fra den. Ganske vist er det mange Aar, siden den danske Statskasse er gaaet den Vej. Det var i 1870, at den danske Stat sidst benyttede Kreditbeviser, men i Udlandets Stater, og jeg tør sige særlig i de store og finansielt stærke, er det en hyppig benyttet Fremgangsmaade til midlertidig Styrkelse af Kassebeholdningen, at man optager den Art Laan og oftest paa endnu kortere Tid end her foreslaaet.

Tilbage staar da blot Spørgsmaalet om, hvorvidt de Vilkaar, der her ere opnaaede, kunne anses for saa gunstige, at man kan anbefale at tiltræde Forslaget. Og det mener jeg, de kunne. Det vil erindres, at det permanente Statslaan, der blev optaget i Sommersamlingen, blev optaget til en effektiv Rente af 3,71 pCt. Det ligger mellem den Rente, der opnaaedes ved Statslaanene af 1900 og 1901. Nu er det en almindelig og saare let forklarlig Ting, at Laan ved Kreditbeviser i Regelen kunne placeres gunstigere end et permanent Statslaan. Det følger af, at disse Kreditbeviser

løbe paa en kortere Tid, ere hurtigere indløselige og derfor egne sig bedre til Beholdning for Banker og lignende Institutter end Statslaansobligationer. Det kan altsaa i og for sig ikke forbavse, at der er naaet en Kurs, der er lavere end den, der har været opnaaet for de sidste Statslaan, og ogsaa lavere end den, der nu kunde tænkes opnaaet, hvis man skulde gaa til et permanent Statslaan. Det er kun i Overensstemmelse med de normale Forhold. Men dog maa det siges, tror jeg, at den opnaaede Kurs, ogsaa set i Forhold hertil, er tilfredsstillende, og den højtærede Finansminister kunde med Rette fremhæve, at den opnaaede Kurs viser, at Danmarks Kredit er usvækket. Jeg fremhæver dette med Glæde, fordi det staar i sund Modsætning til forskellige alt for pessimistiske Røster, som have lydt, ogsaa fra Sider, der staa den højtærede Finansminister nær, og som ogsaa have lydt for ganske nylig fra en af hans Kolleger i Regeringen — Ytringer, der efter min Mening ikke ere paa deres Plads, fordi de bibringe Omverdenen en forkert Forestilling om vore Statsfinansiers Sundhed. Vore Statsfinansier og Landets Hjelpekilder ere, som den højtærede Finansminister med Rette har fremhævet, ikke anderledes, end at Danmarks Kredit er fuldkommen usvækket, og at vi uden særlige Vanskeligheder have kunnet stifte dette Laan paa Betingelser, der, ogsaa maalt med almindelig europæisk Maalestok og set i Sammenligning med, hvad andre solide europæiske Stater kunne opnaa, maa siges at være gunstige.

Jeg finder ikke nogen som helst Anledning til at gøre Indvendinger overfor den Maade, hvorpaa Laanet er rejst, og de Forbindelser, der have været knyttede i saa Henseende. I Finansudvalget have vi faaet udførlige Meddelelser derom, Meddelelser, som der efter Sagens Natur ikke er nogen Rimelighed for at gentage her, hverken for den højtærede Finansminister eller mig. Disse Meddelelser have, tror jeg, forekommet alle Finansudvalgets Medlemmer betryggende.

Endnu skal jeg blot spørge den højtærede Finansminister, om der er truffet nogen Aftale med Hensyn til en eventuel Fornyelse af Laanet, om sligt er stillet i Udsigt eller ikke. Jeg skal blot hertil føje, at jeg ikke tror paa, at dette Laan vil kunne tilbagebetales, naar Aaret er udløbet. Jeg tror, at Forholdene da ikke ville være anderledes, end at dette midlertidige maa erstattes med et permanent